Maa- ja metsätalousvaliokunta

Keskiviikko 16.5.2018 klo 9.30—10.50

Läsnä
puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Kari Kulmala sin
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Teuvo Hakkarainen ps
jäsen Hanna Halmeenpää vihr
jäsen Lasse Hautala kesk
jäsen Reijo Hongisto sin
jäsen Jukka Kopra kok (1, 2, 3, 4)
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Jari Myllykoski vas (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Mats Nylund r
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Tytti Tuppurainen sd
jäsen Harry Wallin sd
jäsen Eerikki Viljanen kesk
jäsen Peter Östman kd (1, 2, 3, 4) (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Carl Selenius
istuntoasiainneuvos Miika Suves

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen vuosikertomus 2017
Kertomus K 11/2018 vp

Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan lausunnon antamista varten tarkastusvaliokunnalle. Määräaika: 27.9.2018.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 14/2018 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi (9.5. luonnos)
Eriävä mielipide Ed_Östman_HE_14_2018_vp.pdf A 4
Eriävä mielipide Ed_Halmeenpää_Wallin_Tuppurainen_Myllykoski_HE_14_2018_-vp.pdf B 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Jatkettaessa yksityiskohtaista käsittelyä ed. Wallin ed. Myllykosken kannattamana ehdotti esityksen hylkäämistä.

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 12—5 valiokunta päätti jatkaa asian käsittelyä lausuntoluonnoksen pohjalta.

Kappaleen 6 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti kappaleen jälkeen otettavaksi uudet 6 b ja 6 c kappaleet seuraavasti:

”Maakunnan viranhaltijan hoitaessa erityislainsäädännön mukaisia ja erityistä asiantuntemusta vaativia tehtäviä sekä käyttäessä erityislain soveltamiseen liittyvää oikeusharkintaista toimivaltaa, on tehtävät selkeästi ja suoraan laissa osoitettava maakunnan asianomaiselle viranhaltijalle, eikä jättää ratkaisua maakunnan delegoitavaksi.”

”Valiokunnan toimialan mukainen 71 lain kokonaisuus hallituksen lakiesityksessä on kuitenkin epäsymmetrinen sen suhteen, miten erilaisten tehtävien siirtämisestä maakuntien hoidettavaksi on säädetty. Osassa laeista tehtävät on asianmukaisesti osoitettu maakunnan viranhaltijalle. Lakiesityksessä on tällä hetkellä valiokunnan saamissa asiantuntijalausunnoissa esitetyn arvion perusteella kuitenkin noin 30 lakia, joissa näin ei ole. Tämä vaarantaa kansalaisten oikeusturvaa ja tulee siksi korjata yhtenäisenä linjauksena koko lakiesityksessä.”

Ensin äänestettiin ehdotetusta 6 b kappaleen lisäyksestä:

Äänin 12—5 kappale 6 hyväksyttiin lausuntoluonnoksen mukaisena.

Seuraavaksi äänestettiin ehdotuksesta 6 c kappaleen lisäyksestä:

Äänin 11—5, 1 tyhjä, kappale 6 hyväksyttiin lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 8 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti kolmanteen virkeeseen lisättäväksi ....uudistus ”*huolellisesti valmisteltuna*” selkeyttäisi...

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—6 valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 9 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti lisättäväksi kappaleen loppuun seuraavaa:

”Valiokunta pitää välttämättömänä, että lakiin Valtion lupa- ja valvontavirastosta palautetaan lausuntokierroksella olleen lakiluonnoksen mukainen kirjaus lain ensimmäisen luvun (Valtion lupa- ja valvontaviraston asema ja tehtävät) pykäläksi 1, jolloin 1 §, (LUOVA-viraston) Toiminta-ajatus ja asema kuuluisi seuraavasti: "Valtion lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion hallintoviranomainen, joka turvaa alueella toimivien perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista ja valvoo yleistä etua hoitamalla sille erikseen säädettyjen lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus-, lupa-, rekisteröinti-, ja valvontatehtäviä. Virasto toimii asiakaslähtöisesti ja poikkihallinnollisesti sekä moniammatillista asiantuntemusta hyödyntäen. Viraston toiminta on ennakoivaa ja riskiperusteista."

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—5, 1 tyhjä valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 10 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti poistettavaksi virkkeet 2—4 ja niiden korvaamista seuraavasti:

”Valiokunta arvioi saatujen asiantuntijalausuntojen perusteella, että jokin lakiesityksen valmisteluvaiheessa esillä ollut tapa järjestää itsenäinen ja riippumaton Luova-viraston päätösten lainmukaisuuden ja yleisen edun valvonta - tarvittaessa myös muutoksenhakuoikeutta käyttäen on välttämätön, jotta viraston toiminta voidaan organisoida oikeusvaltioperiaatteen näkökulmasta hyväksyttävällä tavalla.”

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—4, 2 tyhjää valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 11 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti kolmannen virkkeen poistamista ja toiseen virkkeeseen lisättäväksi: ...päätöksentekoon *”siten, että nämä kirjalliset viranomaislausunnot ovat myös julkisesti saatavillaja mikä on myös jälkikäteen todennettavissa mahdollisissa muutoksenhakutilanteissa.”*

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—5, 1 tyhjä valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 22 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti poistettavaksi kolme ensimmäistä virkettä ja kappaleeseen lisättäväksi:

”Erityisosaamista ja vähäisten resurssien tehokasta käyttöä vaativien tehtävien asianmukainen hoito maakunnissa tulee varmistaa edellyttämällä maakunnilta säädösten nojalla yhteistyötä maakuntarajat ylittävien tehtävien, kuten kalatalousviranomaisen tehtävien ja

toimivallan käytössä vesistöalueilla, nykyisenkaltaisen toimivan ja hyväksi havaitun järjestelyn tapaan, jossa kalatalousasioista vastaa valtakunnallisesti kolme ELY-keskusta.”

”Kalatalousviranomaisen tehtävistä maakunnissa säädettäessä maakunnan kalatalousviranomaisen itsenäinen ja riippumaton asema lausunnonantajana, muutoksenhakijana sekä yleisen kalatalousedun puhevallan käyttäjänä ja suhteessa vesitalousviranomaiseen on turvattava ja määriteltävä lain pykälissä tarkoin. Kalatalousviranomaisen toimivalta tulee siis osoittaa maakunnan sijaan selkeästi esimerkiksi "kalatalousviranomaiselle" tai "maakunnan kalatalousviranomaiselle.”

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—4, 2 tyhjää valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 23 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti viimeisessä virkkeessä olevan sanan ”*varmistetuksi*” korvaamista sanalla ”*varmistaa*”.

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—4, 2 tyhjää valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 24 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti ensimmäisessä virkkessä olevan sanan ”*toteaa*” korvaamista sanalla ”*korostaa*” sekä lisättäväksi toisen virkkeen jälkeen uusi virke:

”Maakunnan sijaan vesilaissa säädetyissä tehtävissä vesitalousasioissa tulee viranomaiseksi kirjata "maakunnan vesitalousviranomainen" ja kalatalousasioissa "maakunnan kalatalousviranomainen.”

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—4, 2 tyhjää valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Kappaleen 26 kohdalla ed. Halmeenpää ed. Wallinin kannattamana ehdotti poistettavaksi kolme ensimmäistä virkettä.

Ehdotuksesta äänestettiin. Äänin 11—4, 2 tyhjää valiokunta hyväksyi kappaleen lausuntoluonnoksen mukaisena.

Valiokunta jatkoi asian yksityiskohtaista käsittelyä.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Östman sekä ed. Halmeenpää, Wallin, Tuppurainen ja Myllykoski varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Päätettiin, että eriävät mielipiteet on jätettävä sihteerille tänään klo 12.00 mennessä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1. ed. Östman sekä 2. ed. Halmeenpää, Wallin, Tuppurainen ja Myllykoski.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019—2022

Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2018 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019—2022 A 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Perustelujen 1. kappaleen 4. virkkeessä olevat sanat ”*aiheuttaa leikkauspaineita*” muutettiin muotoon ”*johtaa leikkauksiin*”.

6. kappaleen 5. virkkeessä oleva sana ”*sekä*” muutettiin sanaksi ”*ja*”.

9. kappeleen loppuun lisättiin uusi virke: ”*Korjausvelan purkaminen edellyttää noin 900,000 euron vuosittaista määrärahaa*”.

11. kappaleen 3. virke muutettiin näin kuuluvaksi: ”Suurpetovahinkojen vähentämiseksi tarvitaan toimivaa ja tuloksellista petoeläinkantojen sääntelyä, joka perustuu kannanhoitosuunnitelmaan” (*poist.)*.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Muut asiat

-

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 17.5.2018 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Carl Selenius